

Sygnatura akt I C (...)

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

K., dnia 27-10-2015 r.

Sąd Okręgowy w K. Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Andrzej Nawrocki

Protokolant: st.sekr.sąd. Dorota Wróbel

po rozpoznaniu w dniu 13-10-2015 r. w K.

sprawy z powództwa (...) **W. N., (...) Spółka Jawna w P.**

przeciwko **małoletnim M. A. (1) i A. A. (1) reprezentowanym przez przedstawicieli ustawowych – P. A. (1) i M. A. (2) oraz P. A. (1), W. A. i M. A. (3)**

o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną

1. Uznaje za bezskuteczną w stosunku do powoda (...) W. N., (...) Spółka Jawna w P. czynność prawną - rozwiązanie umowy darowizny i przeniesienie własności dokonane przed notariuszem P. N. w formie aktu notarialnego w dniu 3.12.2010 r. Rep. A nr (...) oraz protokołu notarialnego z dnia 14.01.2011 r. Rep. A nr (...) pomiędzy pozwanym P. A. (1) a pozwanymi W. A. i M. A. (3), na mocy której pozwani W. A. i M. A. (3) nabyli własność nieruchomości rolnej oznaczonej numerem geodezyjnym (...) o powierzchni 1,72 ha położonej w miejscowości L., gmina Ś., dla której Sąd Rejonowy w K. prowadzi księgę wieczystą (...) - celem zaspokojenia wierzytelności powoda wynikającej z prawomocnego wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w P. z dnia 24.04.2012 r. sygn. akt V GC (...), w kwocie 92.223 zł 29 gr zł wraz z ustawowymi odsetkami: od kwoty 20.735 zł 64 gr od dnia 15.07.2010 r. do dnia zapłaty, od kwoty 13.460 zł 96 gr od dnia 05.08.2010 roku do dnia zapłaty, od kwoty 11.546 zł 81 gr od dnia 15.08.2010 r. do dnia zapłaty, od kwoty 12.771 zł 28 gr od dnia 26.08.2010 r. do dnia zapłaty, od kwoty 16.491 zł 90 gr od dnia 07.09.2010 roku do dnia zapłaty, od kwoty 15.472 zł 70 gr od dnia 15.09.2010 r. do dnia zapłaty, od kwoty 1.744 zł od dnia 9.10.2010 r. do dnia zapłaty oraz w kwocie 8.299 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

2. Uznaje za bezskuteczną w stosunku do powoda (...) W. N., (...) Spółka Jawna w P. czynność prawną - umowę darowizny dokonaną w formie aktu notarialnego w dniu 24.02.2011 r. Rep. A nr (...) przed asesorem notarialnym P. G. pomiędzy pozwanymi W. A. i M. A. (3) a pozwanymi M. A. (1) i A. A. (1) – reprezentowanymi przez przedstawicieli ustawowych P. A. (1) i M. A. (2), na mocy której pozwani M. A. (1) i A. A. (1) nabyli po 1/2 części prawo własności nieruchomości rolnej oznaczonej numerem geodezyjnym (...) o powierzchni 1,72 ha położonej w miejscowości L., gmina Ś., dla której Sąd Rejonowy w K. prowadzi księgę wieczystą (...) – celem zaspokojenia wierzytelności powoda wynikającej z prawomocnego wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w P. z dnia 24.04.2012 r. sygn. akt V GC (...) w kwocie 92.223 zł 29 gr zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od kwoty wraz z ustawowymi odsetkami: od kwoty 20.735 zł 64 gr od dnia 15.07.2010 r. do dnia zapłaty, od kwoty 13.460 zł 96 gr od dnia 05.08.2010 roku do dnia zapłaty, od kwoty 11.546 zł 81 gr od dnia 15.08.2010 r. do dnia zapłaty, od kwoty 12.771 zł 28 gr od dnia 26.08.2010 r. do dnia zapłaty, od kwoty 16.491 zł 90 gr od dnia 07.09.2010 roku do dnia zapłaty, od kwoty 15.472 zł 70 gr od dnia 15.09.2010 r. do dnia zapłaty, od kwoty 1.744 zł od dnia 9.10.2010 r. do dnia zapłaty oraz w kwocie 8.299 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

3. Nie obciąża pozwanych kosztami procesu.

UZASADNIENIE

Powód (...) W. N., (...) Spółka Jawna w P. początkowo w pozwie skierowanym przeciwko pozwanym M. A. (1) i A. A. (1) – małoletnim reprezentowanym przez przedstawicieli ustawowych rodziców P. A. (1) i M. A. (2), wniósł o uznanie za bezskuteczną w stosunku do powoda umowę darowizny nieruchomości rolnej o pow. 1,72 ha, położonej w miejscowości L., uregulowanej w księdze wieczystej (...), zawartej w dniu 24.02.2011 r. aktem notarialnym Rep. (...) przed notariuszem P. G. pomiędzy pozwanymi M. A. (1) i A. A. (1) a dłużnikami P. A. (1) i M. A. (2) z pokrzywdzeniem powodowej spółki, której przysługują wobec dłużników między innymi wierzytelności w łącznej wysokości 115.346 zł 82 gr w zakresie należności głównych objętych prawomocnym wyrokiem zaocznym Sądu Rejonowego w P. z dnia 24.04.2012 r. sygn. akt V GC (...) oraz nakazem zapłaty Sądu Rejonowego w P. z dnia 15.05.2012 r. sygn. akt I Nc (...), a także o zasądzenie od pozwanych solidarnie na rzecz powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że jest wierzycielem P. i M. małżonków A., gdyż w okresie od lipca 2010 r. do września 2010 r. dostarczał dłużnikom, prowadzącym wówczas działalność gospodarczą, paliwa silnikowe. Wierzytelności wynikające z tych transakcji zostały stwierdzone prawomocnymi orzeczeniami: wyrokiem zaocznym Sądu Rejonowego w P. z dnia 24.04.2012 r. sygn. akt V GC (...) oraz nakazem zapłaty Sądu Rejonowego w P. z dnia 15.05.2012 r. sygn. akt I Nc (...). Wierzytelność powoda wobec P. A. (1) stanowi kwota 92.223 zł 29 gr należności głównej, nadto zasądzone odsetki ustawowe do dnia zapłaty i zwrot kosztów procesu w kwocie 8.229 zł, a wierzytelność wobec M. A. (2) – kwota 23.123 zł 52 gr należności głównej, nadto zasądzone odsetki ustawowe do dnia zapłaty i zwrot kosztów procesu w kwocie 2.707 zł. Wszczęte wobec dłużników postępowanie egzekucyjne dotychczas nie przyniosło zaspokojenia, a nadto po wszczęciu postępowań dłużnicy wyzbyli się jedynego składnika majątku, z którego było możliwe zaspokojenie wierzyciela – przekazali nieruchomość rolną o pow. 1,72 ha położoną w L. darowizną na rzecz małoletnich dzieci - pozwanych M. A. (1) i A. A. (1). Zdaniem powoda wskazana czynność prawna spowodowała, że wystąpiły przesłanki z art. 527 k.c. uprawniające do wystąpienia o uznanie tejże umowy za bezskuteczną względem powoda. Powód podkreślił, że w czasie dokonywania przedmiotowej darowizny dłużnicy byli już zobowiązani wobec powoda, a zatem czynność ta nosi znamiona dokonanej ze świadomością pokrzywdzenia wierzyciela (k. 2-4).

W toku procesu - pismem procesowym z dnia 21.01.2014 r. powód (...) W. N., (...) Spółka jawna wniósł o wezwanie do udziału w charakterze pozwanych nadto P. A. (1), W. A. i M. A. (3), uzasadniając, że w toku procesu powziął wiadomość, iż P. A. (1) w dniu 3.12.2010 r. rozwiązał umowę darowizny zawartą ze swoimi rodzicami W. i M. A. (3), a w ocenie powoda czynność ta nosi znamiona czynności podjętej z pokrzywdzeniem wierzyciela (k. 68-69).

Następnie pismem procesowym z dnia 21.01.2014 r. powód (...) W. N., (...) Spółka jawna zmienił żądanie pozwu w ten sposób, że wniósł o uznanie za bezskuteczne w stosunku do powoda: 1. umowy rozwiązania umowy darowizny nieruchomości rolnej o pow. 1,72 ha położonej w miejscowości L. uregulowanej w księdze wieczystej (...), zawartej w dniu 3.12.2010 r. aktem notarialnym Rep. A (...) przed notariuszem P. N. pomiędzy dłużnikiem P. A. (1) a W. i M. A. (3) z pokrzywdzeniem powodowej spółki, której przysługuje wobec dłużnika – między innymi – wierzytelność w wysokości 92.223 zł 29 gr należności głównej, objęta prawomocnym wyrokiem zaocznym Sądu Rejonowego w P. z dnia 24.04.2012 r. sygn. akt V GC (...) wraz z protokołem notarialnym z dnia 14.01.2011 r. Rep. A (...); 2. umowy darowizny nieruchomości rolnej o pow. 1,72 ha, położonej w miejscowości L., uregulowanej w księdze wieczystej (...), zawartej w dniu 24.02.2011 r. aktem notarialnym Rep. (...) przed notariuszem P. G. pomiędzy pozwanymi M. A. (1) i A. A. (1) a W. i M. A. (3) z pokrzywdzeniem powodowej spółki, a także o zasądzenie od pozwanych solidarnie na rzecz powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych (k. 71-73).

Pozwani M. A. (1) i A. A. (1) wnieśli o oddalenie powództwa i obciążenie powoda kosztami procesu w całości, w tym kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwani wskazali, że nie jest możliwym uznanie za bezskuteczną umowy darowizny gdyż: czynność ta została dokonana przez osoby, które nigdy

nie byli dłużnikami powoda – nie może mieć zatem w tej sytuacji zastosowanie art. 527 k.c., przy tej umowie nie może być mowy o pokrzywdzeniu wierzyciela, nadto z uwagi na wiek pozwanych (11 i 12 lat) nie można mówić o świadomości pokrzywdzenia wierzyciela. Pozwani podkreślili także, że nie można uznać za bezskuteczną czynności rozwiązania umowy darowizny, gdyż nie doszło do wykonania umowy darowizny – do wydania przedmiotu darowizny, zatem dłużnik nie był wzbogacony i rozwiązanie umowy darowizny w żaden sposób nie wpłynęło na powstanie niewypłacalności dłużnika czy niewypłacalności w stopniu wyższym. Pozwani podkreślili także, iż podstawą rozwiązania umowy darowizny był art. 896 k.c., a zatem regulacja szczególna w stosunku do art. 527 k.c.. Darczyńcy wykonujący swe uprawnienie zgodnie z prawem nie mogą ponosić konsekwencji wynikających z regulacji dotyczących skargi pauliańskiej. Nadto pozwani podnieśli, że zastosowanie tego przepisu byłoby sprzeczne z zasadami współzycia społecznego (k. 75, 85-87).

Sąd Okręgowy w K. postanowieniem z dnia 22.04.2014 r. sygn. I C (...) wezwał do udziału w postępowaniu w charakterze pozwanych P. A. (1), W. A. i M. A. (3) (k. 107).

Pozwani P. A. (1), W. A. i M. A. (3) wnieśli o oddalenie powództwa (k. 137).

Sąd ustalił, co następuje:

Pozwani W. i M. małżonkowie A. są rodzicami pozwanego P. A. (1), a dziadkami pozwanych M. A. (1) i A. A. (1) (bezsporne).

Pozwany P. A. (1) pozostaje w związku małżeńskim z M. A. (2). Po ślubie P. A. (1) i M. A. (2) mieszkali u rodziców pozwanego w L. przy ul. (...). Pozwany P. A. (1) od 1.03.2000 r. prowadził działalność gospodarczą pod nazwą „ (...) -Handel (...)”, która była zarejestrowana pod adresem L., ul. (...). Pod adresem tym mieściła się zarówno siedziba zakładu głównego, jak i miejsce wykonywania działalności gospodarczej. Pozwany P. A. (1) na posesji rodziców - pozwanych W. i M. małżonków A. zostawiał samochody ciężarowe. M. A. (2) pomagała pozwanemu w prowadzeniu działalności gospodarczej (dowód: k. 183-190, zeznania pozwanego P. A. k. 174-175)

W dniu 9.06.2008 r. została zawarta w formie aktu notarialnego Rep. A nr (...) pomiędzy pozwanymi P. A. (1) oraz W. i M. małżonkami A. umowa darowizny, zgodnie z którą pozwany P. A. (1) otrzymał do majątku osobistego niezabudowaną nieruchomość oznaczoną numerem ewidencyjnym jako działka (...) o pow. 1,7200 ha, położoną w obrębie L., gmina Ś., objętą księgą wieczystą nr (...). W § 5 umowy strony postanowiły, że wydanie przedmiotu darowizny nastąpi w dniu podpisania aktu notarialnego. W związku z zawarciem umowy darowizny pozwani małżonkowie A. w treści umowy nie nałożyli na pozwanego P. A. (1) żadnych obowiązków (dowód: k. 2-5 akt księgi wieczystej Sądu Rejonowego w K. (...)).

Pozwany P. A. (1) mieszkał wtedy u rodziców - pozwanych W. i M. A. (3), a darowana nieruchomość była jedynym składnikiem jego majątku, poza wyposażeniem gospodarstwa domowego: lodówki, telewizora, mebli zakupionych w 1997 roku (dowód: zeznania pozwanego P. A. k. 174-175).

Powód (...) W. N., (...) Spółka Jawna w dniu 16.09.2009 r. zawarł z pozwanym P. A. (1) umowę współpracy w zakresie bezgotówkowego tankowania pojazdów pozwanego. W ramach tej współpracy powód wystawił na rzecz firmy pozwanego 7 faktur VAT o łącznej wysokości 92.223 zł 29 gr: w dniu 30.06.2010 r. fakturę VAT nr (...) z terminem płatności na dzień 14.07.2010 r., w dniu 21.07.2010 r. fakturę VAT nr (...) z terminem płatności na dzień 4.08.2010 r., w dniu 31.07.2010 r. fakturę VAT nr (...) z terminem płatności na dzień 14.08.2010 r., w dniu 11.08.2010 r. fakturę VAT nr (...) z terminem płatności na dzień 25.08.2010 r., w dniu 23.08.2010 r. fakturę VAT nr (...) z terminem płatności na dzień 6.09.2010 r., w dniu 31.08.2010 r. fakturę VAT nr (...) z terminem płatności na dzień 14.09.2010 r., w dniu 24.09.2010 r. fakturę VAT nr (...) z terminem płatności na dzień 8.10.2010 r. W dniu 19.10.2010 r. powód wystosował do pozwanego P. A. (1) wezwanie do zapłaty ww. kwot (dowód: k. 9-18, akt Sądu Rejonowego w P. sygn. V GC (...)).

W dniu 3.12.2010 r. pozwani W. i M. A. (3) oraz pozwany P. A. (1) – w formie aktu notarialnego Rep. A nr (...) - rozwiązali umowę darowizny zawartą w dniu 9.06.2008 r. Rep. A nr (...) oświadczając, iż do dnia dzisiejszego nie

nastąpiło wydanie przedmiotu darowizny w samoistne posiadanie pozwanego P. A. (1) i pozwany P. A. (1) przeniósł prawo własności działki gruntu oznaczonej numerem ewidencyjnym (...) o pow. 1,7200 ha, położonej w L., gmina Ś., objętą księgą wieczystą nr (...), na rzecz pozwanych W. i M. A. (3). Protokołem notarialnym sporządzonym dnia 14.01.2011 r. Rep. A nr (...) notariusz P. N. sprostował akt notarialny z dnia 3.12.2010 r. poprzez prawidłowe wpisanie numeru działki, tj. 586 zamiast błędnej 585 oraz numeru księgi wieczystej tj. (...) zamiast (...) (dowód: k. 13-14, 18 akt księgi wieczystej Sądu Rejonowego w K. (...)).

W dniu 24.02.2011 r. została zawarta w formie aktu notarialnego Rep. A nr (...) pomiędzy pozwanymi W. i M. małżonkami A. oraz pozwanymi M. A. (1) i A. A. (1), reprezentowanymi przez przedstawicieli ustawowych - pozwanego P. A. (1) i M. A. (2) umowa darowizny, zgodnie z którą pozwani M. A. (1) i A. A. (1) otrzymali na współwłasność po 1/2 części prawo własności niezabudowanej działki gruntu oznaczonej numerem ewidencyjnym (...) o pow. 1,7200 ha, położonej w L., gmina Ś., objętą księgą wieczystą nr (...). W związku z zawarciem umowy darowizny pozwani małżonkowie A. nie nałożyli na pozwanych M. i A. A. (1) żadnych obowiązków (dowód: k. 8-9, 83-84, k. 26-27 akt księgi wieczystej Sądu Rejonowego w K. (...)).

W 2011 r. spaliło się 10 samochodów ciężarowych użytkowanych przez pozwanego P. A. (1), a odszkodowanie zostało wypłacone firmom leasingowym. W dniu 16.09.2011 r. pozwany P. A. (1) zawiesił prowadzoną działalność gospodarczą, a w dniu 6.06.2014 r. wykreślił działalność z ewidencji (dowód: k. 183-190, zeznania pozwanego P. A. k. 174-175)

Sąd Rejonowy w P. wyrokiem zaocznym z dnia 24.04.2012 r. zasądził od pozwanego P. A. (1) na rzecz powoda (...) W. N., (...) Spółka Jawna kwotę 92.223 zł 29 gr wraz z ustawowymi odsetkami: od kwoty 20.735 zł 64 gr od dnia 15.07.2010 r. do dnia zapłaty, od kwoty 13.460 zł 96 gr od dnia 05.08.2010 roku do dnia zapłaty, od kwoty 11.546 zł 81 gr od dnia 15.08.2010 r. do dnia zapłaty, od kwoty 12.771 zł 28 gr od dnia 26.08.2010 2010 r. do dnia zapłaty, od kwoty 16.491 zł 90 gr od dnia 07.09.2010 roku do dnia zapłaty, od kwoty 15.472 zł 70 gr od dnia 15.09.2010 r. do dnia zapłaty, od kwoty 1.744 zł od dnia 9.10.2010 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 8.299 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. Odpis wyroku zaocznego został przesłany pozwanemu P. A. (1) na adres: ul. (...), L., a korespondencja została pod tym adresem przez niego odebrana w dniu 17.05.2012 r. Sąd Rejonowy w P. postanowieniem z dnia 30.08.2012 r. sygn. V GC (...) nadał klauzulę wykonalności wyrokowi zaocznemu Sądu Rejonowego w P. z dnia 24.04.2012 r. w zakresie punktu 1 (dowód: k. 29-30, 32, 38 akt Sądu Rejonowego w P. sygn. V GC (...), k. 10-11)

Sąd Rejonowy w P. nakazem zapłaty z dnia 15.05.2012 r. sygn. akt I Nc (...) nakazał M. A. (2), aby zapłaciła na rzecz powoda (...) W. N., (...) Spółka Jawna kwotę 23.123 zł 53 gr wraz z ustawowymi odsetkami: od kwoty 877 zł 08 gr od dnia 15.07.2010 r. do dnia zapłaty, od kwoty 6.328 zł od dnia 5.08.2010 r. do dnia zapłaty, od kwoty 2.694 zł 45 gr od dnia 14.08.2010 r. do dnia zapłaty, od kwoty 3.572 zł od dnia 26.08.2010 r. do dnia zapłaty, od kwoty 3.518 zł od dnia 7.09.2010 r. do dnia zapłaty, od kwoty 6.134 zł od dnia 15.09.2010 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 2.707 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. Odpis nakazu zapłaty został przesłany M. A. (2) na adres: ul. (...), L., a korespondencja została pod tym adresem odebrana przez pozwanego P. A. (1) w dniu 28.05.2012 r. Sąd Rejonowy w P. postanowieniem z dnia 26.06.2012 r. sygn. I Nc (...) nadał klauzulę wykonalności nakazowi zapłaty Sądu Rejonowego w P. z dnia 15.05.2012 r. (dowód: k. 19, 20, 22 akt Sądu Rejonowego w P. sygn. I Nc (...), k. 12-13)

Pismem z dnia 20.06.2012 r. powód (...) W. N., (...) Spółka Jawna wezwał pozwanych M. i A. A. (1) do zaspokojenia powoda poprzez spłatę zadłużenia pozwanego P. A. (1) i M. A. (2) (dowód: k. 14-15)

W dniu 14.09.2012 r. powód (...) W. N., (...) Spółka Jawna wszczął przeciwko pozwanemu P. A. (1) egzekucję w celu wyegzekwowania kwoty 92.223 zł 29 gr wraz z ustawowymi odsetkami, kwoty 8.229 zł tytułem zwrotu kosztów procesu i kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu egzekucyjnym według norm przepisanych. Pismami z dnia 27.09.2012 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowy w K. zawiadomił pozwanego P. A. (1) o wszczęciu postępowania egzekucyjnego i wezwał do stawienia się w kancelarii oraz wypełnienia przesłanego oświadczenia majątkowego. Pisma te zostały wysłane na adres ul. (...), L. i zostały przez pozwanego odebrane pod tym adresem osobiście. W dniu 22.10.2012 r. Komornik Sądowy dokonał zajęcia wynagrodzenia za pracę pozwanego, a pismo dotyczące zajęcia zostało

wysłane na adres: ul. (...), L. i został przez pozwanego pod tym adresem odebrane. Pismem z dnia 29.01.2014 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w K. zawiadomił powoda o działaniach podjętych w toku postępowania egzekucyjnego, a pismem z dnia 18.11.2014 r. - o bezskutecznej egzekucji z ruchomości i wierzytelności, informując jednocześnie, że przeciwko dłużnikowi toczy się 8 postępowań egzekucyjnych na łączną kwotę ponad 514.000 zł (dowód: k. 95 oraz k. 1, 9-11, 22, 63, 65, 70, 74 akt Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w K. M. W. sygn. Km (...)).

W dniu 17.09.2012 r. powód (...) W. N., (...) Spółka Jawna wszczął przeciwko M. A. (2) egzekucję w celu wyegzekwowania kwoty 23.123 zł 53 gr wraz z ustawowymi odsetkami, kwoty 2.707 zł tytułem zwrotu kosztów procesu i kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu egzekucyjnym według norm przepisanych. Pismami z dnia 12.10.2012 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowy w K. zawiadomił M. A. (2) o wszczęciu postępowania egzekucyjnego i wezwał ją do stawienia się w kancelarii oraz wypełnienia przesłanego oświadczenia majątkowego. Pisma te zostały wysłane na adres ul. (...), L.. W dniu 27.02.2013 r. Komornik Sądowy dokonał zajęcia wynagrodzenia za pracę dłużnika, a pismo dotyczące zajęcia zostało wysłane M. A. (2) na adres: ul. (...), L. i odebrane pod tym adresem przez pozwanego P. A. (1). Pismem z dnia 29.01.2014 r. Komornik Sądowy zawiadomił powoda o podjętych czynnościach egzekucyjnych, informując jednocześnie, że przeciwko M. A. (2) toczy się obecnie 11 postępowań egzekucyjnych na łączną kwotę ok. 415.000 zł (dowód: k. 1, 9-11, 30, 32, 39 akt Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym M. W. w K. sygn. Km (...)).

W związku z postępowaniami egzekucyjnymi toczącymi się przeciwko M. A. (2) i pozwanemu P. A. (1) aplikant B. R. w dniu 23.06.2015 r. udał się do L. pod adres ul. (...) w celu dokonania czynności egzekucyjnych. Na miejscu zastał ojca dłużnika, który oświadczył, że pozwany P. A. (1) wyprowadził się. W dniu 3.07.2015 r. asesor komorniczy M. L. udał się do L. pod adres ul. (...) w celu dokonania czynności egzekucyjnych. Na miejscu zastał kobietę, która oświadczyła mu że jest matką dłużnika P. A. (1) i że syn z żoną wyprowadzili się ok. 5 lat wcześniej (dowód: k. 35 akt Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w K. M. W. KM (...), k. 63, 72 akt Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w K. M. W. KM (...)).

Naczelnik Urzędu Skarbowego w K. prowadził wobec M. A. (3) postępowania egzekucyjne na kwotę zaległości 4.554 zł 70 gr łącznie z odsetkami i zobowiązanie to obejmowało lata 2009 i 2010, a postępowanie egzekucyjne zostało umorzone w dniu 23.02.2015 r. Obecnie wobec M. A. (3) toczy się postępowanie egzekucyjne na wniosek Wojewody (...) o zapłatę kwoty 112 zł 80 gr z tytułu mandatu. Naczelnik Urzędu Skarbowego w K. prowadził wobec pozwanego P. A. (1) postępowanie egzekucyjne na kwotę zaległości 1.343 zł 76 gr łącznie z odsetkami i zobowiązanie to obejmowało lata 2007-2011, a postępowanie egzekucyjne zostało umorzone w dniu 26.04.2014 r. Obecnie wobec pozwanego P. A. (1) toczy się postępowanie egzekucyjne na wniosek Wojewody (...) o zapłatę kwoty 516 zł 60 gr z tytułu mandatów (dowód: k. 211).

Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowy w Wołominie od dnia 22.05.2012 r. na wniosek (...) Bank (...) S.A. prowadził wobec pozwanego P. A. (1) postępowanie egzekucyjne na podstawie Bankowego Tytułu Egzekucyjnego z dnia 25.11.2011 r., któremu Sąd Rejonowy w K. postanowieniem z dnia 16.03.2012 r. sygn. akt I Co (...) nadał klauzulę wykonalności, w celu wyegzekwowania kwoty 8.890 zł 17 gr tytułem należności głównej, 4.469 zł 11 gr tytułem odsetek i 71 zł 92 gr tytułem kosztów postępowania sądowego. W dniu 20.11.2012 r. postępowanie egzekucyjne zostało umorzone (dowód: k. 221).

Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowy w K. M. W. – poza postępowaniami egzekucyjnymi z wniosku powoda (...) W. N., (...) spółka jawna - prowadził postępowania egzekucyjne:

1. przeciwko pozwanemu P. A. (1) oraz M. A. (2):

- sprawa Km (...) z wniosku (...) Sp. z o.o., prowadzona od 04.10.2012 r. zakończona postanowieniem z dnia 10.12.2014 r. o należności 30.998 zł 67 gr + odsetki + koszty;

- sprawa Km (...) z wniosku (...) Sp. z o.o., prowadzona od 04.10.2012 r. zakończona postanowieniem z dnia 10.12.2014 r. o należności 24.646 zł 16 gr + odsetki + koszty;

- sprawa Km (...) z wniosku (...) Sp. z o.o., prowadzona od 04.10.2012 r. zakończona postanowieniem z dnia 10.12.2014 r. o należności 24.646 zł 16 gr + odsetki + koszty;

- sprawa Km (...) z wniosku (...) S.A., prowadzona od 19.11.2013 r. zakończona postanowieniem z dnia 31.12.2014 r. o należności 105.144 zł 63 gr + odsetki + koszty.

2. przeciwko M. A. (2):

- sprawa Km (...) z wniosku (...) Sp. z o.o., prowadzona od 05.02.2013 r. zakończona postanowieniem z dnia 09.04.2014 r. o należności 2.240 zł 07 gr + odsetki + koszty;

- sprawa Km (...) z wniosku Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P. Inspektorat v K., prowadzona od 10.06.2013 r. zakończona postanowieniem z dnia 29.12.2014 r. należności 19.184 zł 10 gr + odsetki + koszty;

- sprawa Km (...) z wniosku Urząd Skarbowy, prowadzona od 10.06.2013 r. zakończona postanowieniem z dnia 29.12.2014 r. o należności 2.946 zł + odsetki + koszty;

- sprawa Km (...) z wniosku Urząd Skarbowy, prowadzona od 10.06.2013 r. zakończona postanowieniem z dnia 29.12.2014 r. o należności 127 zł + odsetki + koszty;

- sprawa Km (...) z wniosku Urząd Skarbowy, prowadzona od 13.01.2011 r. zakończona postanowieniem z dnia 31.12.2014 r. o należności koszty poprzedniej egzekucji

- sprawa Km (...) z wniosku Urząd Skarbowy, prowadzona od 15.09.2010 r. zakończona postanowieniem z dnia 29.12.2014 r. o należności 2.734 zł 70 gr + odsetki + koszty;

- sprawa Km (...) z wniosku B. A., prowadzona od 24.03.2010 r. zakończona postanowieniem z dnia 29.12.2014 r. o należności 23.071 zł 53 gr + odsetki + koszty.

3. przeciwko pozwanemu P. A. (1):

- sprawa Km (...) z wniosku (...) Bank (...) S.A., prowadzona od 18.03.2013 r. zakończona postanowieniem z dnia 17-09-2013 r. o należności 45.000 zł + odsetki + koszty

- sprawa Km (...) z wniosku Urząd Miasta i Gminy w Ś., prowadzona od 10.06.2013 r, zakończona postanowieniem z dnia 29.12.2014 r. o należności 1.033 zł + odsetki + koszty;

- sprawa Km (...) z wniosku Urząd Skarbowy, prowadzona od 10.06.2013 r. zakończona postanowieniem z dnia 25.07.2014 r. o należności 418 zł odsetki + koszty;

- sprawa Km (...) z wniosku Urząd Skarbowy, prowadzona od 10.06.2013 r. zakończona postanowieniem z dnia 25.07.2014 r. o należności 2.700 zł + odsetki + koszty;

- sprawa Km (...) z wniosku Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P. Inspektorat w K., prowadzona od 10.06.2013 r. zakończona postanowieniem z dnia 29.12.2014 r. o należności 542 zł 10 gr + odsetki + koszty;

- sprawa Km (...) z wniosku (...) Bank (...) S.A., prowadzona od 18.03.2015 r. zakończona postanowieniem z dnia 17.09.2013 r. o należności 45.000 zł + odsetki + koszty;

- sprawa Km (...) z wniosku (...) Sp. z o.o., prowadzona od 03.04.2013 r. zakończona postanowieniem z dnia 29.12.2014 r. o należności 3.564 zł 18 gr + odsetki + koszty;

- sprawa Km (...) z wniosku (...) Towarzystwo (...), prowadzona od 02.08.2005 r. zakończona postanowieniem z dnia 11.08.2006 r. o należności 293 zł + odsetki + koszty (dowód: k. 212, 222-241)

Nieruchomość oznaczona numerem ewidencyjnym jako działka (...) o pow. 1,7200 ha, położona w obrębie L. była jedynym wartościowym składnikiem majątku pozwanego P. A. (1). Pozwani M. A. (1) i A. A. (1) poza darowaną nieruchomości nie mają żadnego innego majątku (dowód: zeznania przedstawiciela ustawowego małoletnich pozwanych M. A. k. 175v, pozwanego P. A. k. 174-175).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie: częściowo zeznań pozwanych W. A. (k. 158v-159, 264), M. A. (3) (k. 159), P. A. (1) (k. 174-175), przedstawiciela ustawowego małoletnich pozwanych M. A. (1) i A. M. A. (k. 175v), a nadto na podstawie dokumentów: kserokopii odpisu Krajowego Rejestru Sądowego nr (...) (k. 6-7), odpisu księgi wieczystej (...) (k. 8-9), kserokopii wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w P. z dnia 24.04.2012 r. sygn. VGC (...) (k. 10), kserokopii postanowienia Sądu Rejonowego w P. z dnia 30.08.2012 r. sygn. VGC (...) (k. 11), kserokopii nakazu zapłaty Sądu Rejonowego w P. z dnia 15.05.2012 r. sygn. I Nc (...) (k. 12), kserokopii postanowienia Sądu Rejonowego w P. z dnia 26.06.2012 r. sygn. I Nc (...) (k. 13), kserokopii pisma z dnia 20.06.2012 r. wraz z dowodem nadania (k. 14-15), wypisu aktu notarialnego z dnia 24.02.2011 r. Rep. A nr (...) (k. 83-84), pisma Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w K. M. W. z dnia 29.01.2014 r. (k. 95), dokumentacji dotyczącej wpisów do ewidencji działalności gospodarczej (k. 183-190), wydruku maila z dnia 26.02.2015 r. (k. 191), pisma z dnia 25.03.2015 r. (k. 211), pisma z dnia 26.03.2015 r. (k. 212, 222), pisma z dnia 19.03.2015 r. (k. 221), postanowień Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w K. M. W. dotyczących umorzenia postępowań egzekucyjnych (k. 223-241), dokumentów znajdujących się w aktach Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w K. M. W. KM (...), KM (...), akt księgi wieczystej Sądu Rejonowego w K. (...), akt Sądu Rejonowego w P. sygn. V GC (...) i I Nc (...).

Sąd nie dał wiary zeznaniom pozwanych W. A. i M. A. (3) w części dotyczącej tej okoliczności, że przyczyną rozwiązania umowy darowizny był fakt, że pozwany P. A. (1) nie wywiązywał się z obowiązków nałożonych na niego w związku z zawarciem umowy darowizny, gdyż zeznania tej treści nie znajdują potwierdzenia w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym, w tym zwłaszcza w treści umowy darowizny z dnia 9.06.2008 r. a nadto są nielogiczne wobec faktu, iż pozwany nie wywiązywał się ze wspomnianych obowiązków już od samego momentu darowania przedmiotowej nieruchomości. Ponadto Sąd nie dał wiary zeznaniom pozwanych w części dotyczącej tej okoliczności, że w ich miejscu zamieszkania nie odwiedził ich Komornik Sądowy ani że nie mieli żadnej informacji na temat zadłużenia pozwanego P. A. (1), gdyż zeznania tej treści są sprzeczne z dokumentami zgromadzonym w aktach spraw KM (...), (...) oraz wzajemnie sprzeczne, z uwagi na fakt, iż pozwany W. A. zeznając o okolicznościach dotyczących zakończenia prowadzenia działalności gospodarczej przez syna wyraźnie użył słowa „splajtował”. Sąd nie dał także wiary zeznaniom pozwanych w części dotyczącej tej okoliczności, że pozwany P. A. (1) i M. A. (2) mieszkali z nimi jedynie do 2006 lub 2007 roku, gdyż zeznania tej treści są sprzeczne z zeznaniami pozwanego P. A. (1) i M. A. (2). Pozostałym zaś zeznaniom pozwanych Sąd dał wiarę.

Sąd nie dał wiary zeznaniom pozwanego P. A. (1) w części dotyczącej tej okoliczności, że poprzez umowę darowizny zobowiązał się do wypełniania określonych obowiązków wobec darczyńców, gdyż zeznania tej treści są sprzeczne z treścią umowy darowizny z dnia 9.06.2008 r., a nadto nieprzekonujące – także wobec odmiennych zeznań pozwanego W. A.. Sąd nie dał wiary także zeznaniom pozwanego w części, w której wskazywał na okoliczności podjęcia decyzji o zwrocie rodzicom darowanej nieruchomości, gdyż są one nieprzekonujące w świetle ustalonych w toku postępowania okoliczności – w tym zwłaszcza dotyczących sytuacji finansowej pozwanego i jego żony. Ponadto Sąd nie dał wiary zeznaniom pozwanego w części dotyczącej tej okoliczności, że po wyprowadzce od rodziców nie utrzymywał z nimi kontaktu, gdyż zeznania te są nieprzekonujące wobec zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego. Pozostałym zeznaniom pozwanego P. A. (1) Sąd dał zaś wiarę.

Sąd jako częściowo wiarygodne ocenił zeznania przedstawiciela ustawowego małoletnich pozwanych M. A. (2). Ponieważ pozwana potwierdziła w całości zeznania pozwanego P. A. (1), Sąd nie dał im wiary w części dotyczących

tych okoliczności, na które wskazano przy ocenie zeznań pozwanego P. A. (1). Pozostałym zaś zeznaniom pozwanej Sąd dał wiarę, gdyż korespondują one ze zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym.

W ocenie Sądu wartość dowodowa dokumentów zaliczonych w poczet dowodów nie budziła wątpliwości.

Sąd zważył, co następuje:

Powód (...) W. N., (...) Spółka Jawna wniósł ostatecznie o uznanie za bezskuteczną w stosunku do siebie:

1. umowy rozwiązania umowy darowizny nieruchomości rolnej o pow. 1,72 ha położonej w miejscowości L. uregulowanej w księdze wieczystej (...), zawartej w dniu 3.12.2010 r. aktem notarialnym Rep. A (...) przed notariuszem P. N. pomiędzy dłużnikiem P. A. (1) a W. i M. A. (3) z pokrzywdzeniem powodowej spółki, której przysługuje wobec dłużnika – między innymi – wierzytelność w wysokości 92.223 zł 29 gr należności głównej, objęta prawomocnym wyrokiem zaocznym Sądu Rejonowego w P. z dnia 24.04.2012 r. sygn. akt V GC (...) wraz z protokołem notarialnym z dnia 14.01.2011 r. Rep. A (...);

2. umowy darowizny nieruchomości rolnej o pow. 1,72 ha, położonej w miejscowości L., uregulowanej w księdze wieczystej (...) zawartej w dniu 24.02.2011 r. aktem notarialnym Rep. Nr (...) przed notariuszem P. G. pomiędzy pozwanymi M. A. (1) i A. A. (1) a W. i M. A. (3) z pokrzywdzeniem powodowej spółki.

Zgodnie z art. 527 § 1-3 k.c., gdy wskutek czynności prawnej dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli osoba trzecia uzyskała korzyść majątkową, każdy z wierzycieli może żądać uznania tej czynności za bezskuteczną w stosunku do niego, jeżeli dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli, a osoba trzecia o tym wiedziała lub przy zachowaniu należytej staranności mogła się dowiedzieć. Czynność prawna dłużnika jest dokonana z pokrzywdzeniem wierzycieli, jeżeli wskutek tej czynności dłużnik stał się niewypłacalny albo stał się niewypłacalny w wyższym stopniu, niż był przed dokonaniem czynności. Jeżeli wskutek czynności prawnej dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli uzyskała korzyść majątkową osoba będąca w bliskim z nim stosunku, domniemywa się, że osoba ta wiedziała, iż dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli.

Z powyższego wynika, że materialnoprawnymi przesłankami uznania za bezskuteczną względem powoda czynności prawnej dłużnika w sprawach objętych hipotezą art. 531 § 1 k.c. są: przysługiwanie powodowi określonej zaskarżalnej wierzytelności pieniężnej, dokonanie przez dłużnika z pokrzywdzeniem wierzycieli czynności prawnej, wskutek której osoba trzecia uzyskała korzyść majątkową, działanie przez dłużnika ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli, wiedza osoby trzeciej lub możliwość dowiedzenia się przez osobę trzecią przy zachowaniu należytej staranności o działaniu dłużnika ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli. Ciężar dowodu tych przesłanek spoczywa, zgodnie z zasadą wyrażoną w art. 6 k.c., na wierzycielu wytaczającym powództwo pauliańskie. Jednakże jeżeli wskutek czynności prawnej dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli korzyść majątkową uzyskała osoba będąca w bliskim z nim stosunku, domniemywa się, stosownie do art. 527 § 3 k.c., że osoba ta wiedziała, iż dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli. Poza tym w myśl art. 528 k.c., jeżeli wskutek czynności prawnej dokonanej przez dłużnika z pokrzywdzeniem wierzycieli osoba trzecia uzyskała korzyść majątkową bezpłatnie, wierzyciel może żądać uznania czynności za bezskuteczną, chociażby osoba ta nie wiedziała i nawet przy zachowaniu należytej staranności nie mogła się dowiedzieć, że dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli.

Nadto zgodnie z art. 531 § 2 kc w wypadku gdy osoba trzecia rozporządziła uzyskaną korzyścią, wierzyciel może wystąpić bezpośrednio przeciwko osobie, na kto rej rzecz rozporządzenie nastąpiło, jeżeli osoba ta wiedziała o okolicznościach uzasadniających uznanie czynności dłużnika za bezskuteczną albo jeżeli rozporządzenie było nieodpłatne.

W sprawach, których dotyczy art. 531 § 2 k.c., zakres materialnoprawnych przesłanek uznania czynności prawnej za bezskuteczną względem powoda ze skutkiem przewidzianym w art. 532 k.c. jest co do zasady szerszy. Uwzględnienie powództwa zaskarżającego czynność prawną, którą osoba trzecia rozporządziła korzyścią uzyskaną od dłużnika na rzecz kolejnej osoby, zależy w pierwszej kolejności od wykazania wynikających z art. 527 § 1 k.c. przesłanek

uzasadniających uznanie bezskuteczności czynności prawnej dłużnika przysparzającej korzyść osobie trzeciej. Art. 531 § 2 k.c. uzależnia uwzględnienie powództwa zaskarżającego czynność prawną, którą osoba trzecia rozporządziła korzyścią uzyskaną od dłużnika na rzecz kolejnej osoby od tego, aby ta osoba wiedziała o okolicznościach uzasadniających uznanie czynności dłużnika za bezskuteczną. Chodzi tu o wiedzę rzeczywistą - sama więc możliwość dowiedzenia się przy dołożeniu należytej staranności nie wystarcza. Jednak ze względu na to, że akcja pauliańska stanowi sankcję wymierzoną przeciwko nagannym zachowaniom dłużnika i osób działających w powiązaniu z nim na niekorzyść wierzycieli w ogóle, nie jest tu wymagana, w razie niemożności zaspokojenia się przez powoda z majątku dłużnika, wiedza następcy prawnego osoby trzeciej o przysługiwaniu powodowi określonej zaskarżalnej wierzytelności. Wystarcza jego wiedza o tym, że osoba trzecia wiedziała lub przy zachowaniu należytej staranności mogła wiedzieć, że dłużnik dokonując przysporzenia na jej rzecz miał rozeznanie, iż czynność ta może spowodować niemożność zaspokojenia się z jego majątku przez wierzycieli w ogóle; w przypadku zaś odpłatnego nabycia przez następcę prawnego osoby trzeciej korzyści, którą osoba ta uzyskała od dłużnika z pokrzywdzeniem wierzycieli bezpłatnie (art. 528 k.c.) wystarcza wiedza następcy prawnego o bezpłatnym uzyskaniu tej korzyści przez osobę trzecią od dłużnika. Ciężar dowodu wymaganej przez art. 531 § 2 k.c. wiedzy o okolicznościach uzasadniających uznanie czynności dłużnika za bezskuteczną spoczywa, stosownie do art. 6 k.c., na powodzie.

Zgodnie z art. 531 § 2 k.c., wymaganie, aby następcą prawną osoby trzeciej wiedział o okolicznościach uzasadniających uznanie czynności dłużnika za bezskuteczną, odpada jednak, jeżeli rozporządzenie przez osobę trzecią na rzecz następcy prawnego korzyścią uzyskaną od dłużnika było nieodpłatne. W takim przypadku uznanie czynności prawnej rozporządzającej osobie trzeciej za bezskuteczną wobec powoda zależy wyłącznie od wykazania wynikających z art. 527 § 1 k.c. przesłanek uzasadniających uznanie bezskuteczności czynności prawnej dłużnika przysparzającej korzyść osobie trzeciej.

Odnosząc się w pierwszej kolejności do roszczenia powoda o uznanie za bezskuteczne czynności prawnej polegającej na rozwiązaniu umowy darowizny i przeniesieniu prawa własności, dokonanej w dniu 3.12.2010 r. wskazać należy, że wbrew twierdzeniom pozwanych M. A. (1) i A. A. (1) kwestionowana czynność nie została dokonana w wyniku odwołania przez pozwanych W. i M. A. (3) darowizny, a wskutek zgodnych oświadczeń stron tejże umowy o jej rozwiązaniu. Bezspornym natomiast w sprawie było istnienie wierzytelności pieniężnej powoda i odpowiadającego jej długu P. A. (1). Wierzytelność ta została stwierdzona wyrokiem zaocznym Sądu Rejonowego w P. z dnia 24.04.2012 r. sygn. akt V GC (...). Dłużnik – pozwany P. A. (1) – miał pełną świadomość istnienia swojego długu, gdyż wierzytelność powoda obejmowała należności wynikające ze współpracy stron od 16.09.2009 r., które stały się wymagalne w okresie od czerwca do września 2010 roku. Ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynika zatem, że w chwili dokonywania kwestionowanej czynności prawnej (3.12.2010 r.) pozwany P. A. (1) miał świadomość istnienia długu wobec powoda i jego wysokości.

Ponadto dokonana w dniu 3.12.2010 r. czynność polegająca na rozwiązaniu umowy darowizny i przeniesieniu własności nieruchomości na pozwanych W. i M. małżonków A. została dokonana z pokrzywdzeniem wierzycieli, skoro pozwany P. A. (1) – poza wspomnianą nieruchomością – nie posiadał żadnego innego wartościowego składnika majątku, z którego mógłby zaspokoić się wierzyciel, a dodatkowo jego sytuacja finansowa nie pozwalała mu w żaden sposób na zaspokojenie licznych wierzycieli – w tym powoda. Bezspornie dokonanie zaskarżonej czynności spowodowało, że pozwany P. A. (1) stał się niewypłacalny, skoro w jego majątku nie pozostały żadne składniki majątkowe z których de facto mógłby zaspokoić się wierzyciel. Między niewypłacalnością dłużnika a podjęciem przez niego kwestionowanej czynności prawnej zachodził związek przyczynowy.

W ocenie Sądu nie można zgodzić się z pozwanymi, że z uwagi na niewydanie przedmiotu darowizny nie doszło do wykonania umowy i w związku z czym nie można mówić o wzbogaceniu dłużnika, a rozwiązanie umowy darowizny w żaden sposób nie wpłynęło na powstanie niewypłacalności dłużnika. W pierwszej kolejności należy zdaniem Sądu zauważyć, iż pozwani nie wykazali w toku procesu, aby nie został wydany przedmiot darowizny (art. 6 kc i art. 232 kpc). Jak wynika bowiem z zawartej pomiędzy pozwanymi P. A. (1) A W. i M. małżonkami A. w dniu 3.12.2010 r. umowy – rozwiązaniu umowy darowizny – przyczyną rozwiązania umowy darowizny z dnia 9.06.2008 r. było niewydanie przedmiotu darowizny w posiadanie obdarowanego. Natomiast z zeznań pozwanych W. A. i M. A. (3)

przyczyną zawarcia w dniu 3.12.2010 r. umowy rozwiązującej umowę darowizny było „odwołanie” darowizny, z uwagi na niewywiązywanie się pozwanego P. A. (1) z warunków umowy (k. 158-159). Nadto z zeznań pozwanego P. A. (1) wynika, iż przyczyną zawarcia w dniu 3.12.2010 r. umowy rozwiązującej umowę darowizny było „odwołanie” darowizny, ale z uwagi na fakt, iż pozwani P. A. (1) i W. A. pokłócili się i w 2008 r. pozwany P. A. wraz z żoną wyprowadził się od rodziców (k. 174v). W świetle powyższych okoliczności nie można zdaniem Sądu uznać, aby pozwani wykazali, że nieruchomości będąca przedmiotem umowy darowizny nie została pozwanemu P. A. wydana.

Ponadto pozwani W. i M. małżonkowie A. – będący rodzicami pozwanego – nieodpłatnie uzyskali korzyść majątkową w postaci przedmiotowej nieruchomości. Zgodnie z cyt. już art. 527 § 3 k.c., jeżeli wskutek czynności prawnej korzyść majątkową uzyskały osoby będące w bliskim stosunku z dłużnikiem, to domniemywa się, że osoba ta wiedziała, iż dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli. W niniejszej sprawie stosunek bliskości wynika z łączących pozwanych więzów pokrewieństwa.

Pozwani nie zdołali zaś w niniejszym procesie obalić domniemania płynącego z treści ww. artykułu, tj. że nie wiedzieli, iż pozwany P. A. (1) dokonując kwestionowanej czynności działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli. Niewiarygodne bowiem okazały się twierdzenia pozwanych W. i M. małżonków A., że powodem rozwiązania darowizny i przeniesienia prawa własności dokonanych w dniu 9.06.2008 r. było niewywiązywanie się przez pozwanego P. A. (1) z nałożonych na niego ww. umową obowiązków. Przede wszystkim fakt istnienia jakiegokolwiek zobowiązania pozwanego wobec rodziców, będącego podstawą zawarcia umowy darowizny w 2008 r., nie wynika z treści tej umowy. Dodatkowo zeznania pozwanych odnośnie wypełniania tych obowiązków są niespójne, skoro pozwany W. A. wskazał, że pozwany od początku zawarcia umowy z tych obowiązków nie wywiązywał się, z kolei pozwany P. A. (1) zeznał, że nie wypełniał obowiązków po klótni co nakazuje wątpić, czy kiedykolwiek takie zobowiązanie na pozwanym P. A. (1) ciążyło. Nielogicznym także jest, że pozwany W. A. pomimo, że syn miał nie wywiązywać się z nałożonych obowiązków od początku zawarcia umowy darowizny, podjął kroki w celu odzyskania darowanej nieruchomości dopiero w dwa lata po jej dokonaniu i to w czasie, kiedy syn popadł w poważne kłopoty finansowe. Ostatecznie z treści kwestionowanej umowy z dnia 3.12.2010 r. wynika, że powodem rozwiązania umowy darowizny nie było niewypełnianie przez pozwanego obowiązków, ale fakt niewydania do tego dnia pozwanemu P. A. (1) przedmiotu darowizny.

Ponadto pozwani W. A. i M. A. (3) nie wykazali także forsowanej przez siebie tezy, że nie mieli żadnej wiedzy o trudnej sytuacji finansowej syna. Wskazać bowiem należy, iż pozwany P. A. (1) i M. A. (2) przez kilkanaście lat mieszkali z pozwanymi – rodzicami P. A. (1), a po wyprowadzce pozwany nadal ich odwiedzał, gdyż pod adresem zamieszkania rodziców odbierał przychodzącą korespondencję i na ich posesji parkował samochody. Ponadto pozwany P. A. (1) po wyprowadzce nie zmienił ani adresu siedziby firmy, ani adresu swego zameldowania – którymi zawsze był adres zamieszkania pozwanych W. i M. małżonków A.. Znamiennym także jest, że pozwany W. A. w swych zeznaniach – mówiąc o okolicznościach zakończenia przez pozwanego P. A. (1) prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej - użył słowa „splajtował”, a zatem musiał wiedzieć, że przyczyną zakończenia tej działalności były właśnie kłopoty finansowe.

Ostatecznie uznać należy, że pozwani nie zdołali obalić domniemania płynącego z treści art. 528 k.c. Nie budzi bowiem wątpliwości, że na skutek dokonania kwestionowanej czynności prawnej pozwani W. i M. małżonkowie A. uzyskali korzyść majątkową bezpłatnie (a więc korzyść, za którą nie spełnili ani nie zobowiązali się spełnić ekwiwalentnego świadczenia w ramach tego samego lub innego stosunku prawnego).

Powód (...) W. N., (...) Spółka Jawna wykazał zatem wszystkie przesłanki konieczne dla uznania czynności prawnej dokonanej w dniu 3.12.2010 r. za bezskuteczną wobec siebie.

Ponadto powód wykazał także przesłanki uznania za bezskuteczną czynności dokonanej w dniu 24.02.2011 r.. Zgodnie z art. 531 § 2 k.c., jeżeli rozporządzenie przez osobę trzecią (pозwanych W. A. i M. A. (3)) na rzecz następcy prawnego (pозwanych M. A. (1) i A. A. (1)) korzyścią uzyskaną od dłużnika było nieodpłatne, uznanie czynności prawnej rozporządzającej osoby trzeciej za bezskuteczną wobec powoda zależy wyłącznie od wykazania wynikających z art.

527 § 1 k.c. przesłanek uzasadniających uznanie bezskuteczności czynności prawnej dłużnika przysparzającej korzyść osobie trzeciej.

Powód, jak już wskazano, wykazał przesłanki uzasadniające uznanie za bezskuteczną czynności prawnej dłużnika – pozwanego P. A. (1), na podstawie której korzyść uzyskali pozwani W. i M. A. (3). Ponadto omawiana czynność prawna z dnia 24.02.2011 r. (umowa darowizny) została dokonana niedopłacie – gdyż w rezultacie jej dokonania osoby obdarowane (pозwani M. A. (1) i A. A. (1)) nie spełniły ani nie zobowiązały się spełnić ekwiwalentnego świadczenia w ramach tego samego lub innego stosunku prawnego. Tym samym także powództwo dotyczące umowy darowizny dokonanej w dniu 24.02.2011 r. zasługuje na uwzględnienie.

Sąd nie znalazł podstaw do uwzględnienia treści art. 5 k.c. i oddalenia powództwa. Zgodnie z art. 5 kc, nie można czynić ze swego prawa użytku, który by był sprzeczny ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem tego prawa lub z zasadami współżycia społecznego, a takie działanie lub zaniechanie uprawnionego nie jest uważane za wykonywanie prawa i nie korzysta z ochrony.

W niniejszej sprawie nie można uznać, iż dochodzenie przez powoda uznania bezskuteczności kwestionowanych czynności prawnych stanowi nadużycie prawa w rozumieniu art. 5 k.c., tj. że jest sprzeczne ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem przysługującego mu prawa lub z zasadami współżycia społecznego. Niewątpliwie wszelkie rozstrzygnięcia prowadzące do redukcji bądź unicestwienia praw podmiotowych z uwagi na treść art. 5 k.c. wymagają ostrożności i bardzo wnikliwego rozważenia wszystkich aspektów rozpoznawanego wypadku. Dlatego dla zastosowania tego przepisu konieczna jest ocena całokształtu szczególnych okoliczności danego wypadku w ścisłym powiązaniu nadużycia prawa z konkretnym stanem faktycznym.

W niniejszej sprawie nie istnieją podstawy do zastosowania art. 5 k.c. i w konsekwencji oddalenia powództwa w stosunku do pozwanych M. A. (1) i A. A. (1). Wbrew ich twierdzeniom, dokonanie w dniu 3.12.2010 r. kwestionowanej czynności prawnej nie było realizowaniem prawa wynikającego z faktu odwołania darowizny, a wynikało ze zgodnego porozumienia stron o rozwiązaniu zawartej umowy darowizny. Tym samym nie można uznać, aby darczyńcy wykonujący swe uprawnienie do odwołania darowizny ponosili konsekwencji wynikające z regulacji dotyczących skargi pauliańskiej. Z kolei ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego nie wynika, aby powodowi – którego celem jest jedynie wyegzekwowanie swojej należności - można było przypisać naruszenie jakiegokolwiek zasady współżycia społecznego.

Pozwani M. A. (1) i A. A. (1) zarzucili również, iż nie można żądać uznania za bezskuteczną czynności dokonanej w następstwie odwołania darowizny. Wprawdzie nie można żądać uznania za bezskuteczną na podstawie art. 527 § 1 k.c. umowy „powrotnego” przeniesienia własności nieruchomości na darczyńcę, zawartej w następstwie odwołania darowizny z powodu rażącej niewdzięczności obdarowanego, chyba że została zawarta w wyniku wcześniejszej zmywy darczyńcy i obdarowanego w celu pokrzywdzenia wierzyciela (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24.10.2002 r., sygn. II CK 396/02 – OSNC 2004/1/10). W niniejszej sprawie, jak wskazano, kwestionowana czynność prawna dokonana w dniu 3.12.2010 r. nie została jednak dokonana w następstwie odwołania darowizny, a była wynikiem zgodnego porozumienia stron umowy o jej rozwiązaniu – i została ona podjęta w okolicznościach uzasadniających uznanie, że strony tej czynności działały z pokrzywdzeniem wierzyciela, w celu uniemożliwienia mu zaspokojenia się z jedyne go cennego składnika majątku dłużnika.

Wobec powyższego Sąd uznał za bezskuteczną w stosunku do powoda (...) W. N., (...) Spółka jawna w P. czynność prawną rozwiązania umowy darowizny i przeniesienia własności dokonaną przed notariuszem P. N. w formie aktu notarialnego w dniu 3.12.2010 r. Rep. A nr (...) oraz protokołu notarialnego z dnia 14.01.2011 r. Rep. A (...) pomiędzy pozwanym P. A. (1) a pozwanymi W. i M. małżonkami A., na mocy której pozwani W. i M. małżonkowie A. nabyli własność nieruchomości rolnej oznaczonej numerem geodezyjnym (...) o pow. 1,72 ha położonej w miejscowości L., dla której Sąd Rejonowy w K. prowadzi księgę wieczystą (...) - celem zaspokojenia wierzytelności powoda wynikającej z prawomocnego wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w P. z dnia 24.04.2012 r. sygn. akt V GC (...) w kwocie 92.223 zł 29 gr zł wraz z ustawowymi odsetkami: od kwoty 20.735 zł 64 gr od dnia 15.07.2010 r. do dnia zapłaty, od kwoty

13.460 zł 96 gr od dnia 05.08.2010 roku do dnia zapłaty, od kwoty 11.546 zł 81 gr od dnia 15.08.2010 r. do dnia zapłaty, od kwoty 12.771 zł 28 gr od dnia 26.08.2010 r. do dnia zapłaty, od kwoty 16.491 zł 90 gr od dnia 07.09.2010 roku do dnia zapłaty, od kwoty 15.472 zł 70 gr od dnia 15.09.2010 r. do dnia zapłaty, od kwoty 1.744 zł od dnia 9.10.2010 r. do dnia zapłaty oraz w kwocie 8.299 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (**punkt 1 wyroku**).

Nadto Sąd uznał za bezskuteczną wobec powoda (...) W. N., (...) Spółka jawna w P. umowę darowizny dokonaną w formie aktu notarialnego w dniu 24.02.2011 r. Rep. A nr 1793/11 przed asesorem notarialnym P. G. pomiędzy pozwanymi W. i M. małżonkami A. a pozwanymi M. A. (1) i A. A. (1) – reprezentowanymi przez przedstawicieli ustawowych P. A. (1) i M. A. (2), na mocy której pozwani M. A. (1) i A. A. (1) nabyli po 1/2 części prawo własności nieruchomości rolnej oznaczonej numerem geodezyjnym (...) o pow. 1,72 ha położonej w miejscowości L., dla której Sąd Rejonowy w K. prowadzi księgę wieczystą (...) - celem zaspokojenia wierzytelności powoda wynikającej z prawomocnego wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w P. z dnia 24.04.2012 r. sygn. akt V GC (...) w kwocie 92.223 zł 29 gr zł wraz z ustawowymi odsetkami: od kwoty 20.735 zł 64 gr od dnia 15.07.2010 r. do dnia zapłaty, od kwoty 13.460 zł 96 gr od dnia 05.08.2010 roku do dnia zapłaty, od kwoty 11.546 zł 81 gr od dnia 15.08.2010 r. do dnia zapłaty, od kwoty 12.771 zł 28 gr od dnia 26.08.2010 2010 r. do dnia zapłaty, od kwoty 16.491 zł 90 gr od dnia 07.09.2010 roku do dnia zapłaty, od kwoty 15.472 zł 70 gr od dnia 15.09.2010 r. do dnia zapłaty, od kwoty 1.744 zł od dnia 9.10.2010 r. do dnia zapłaty oraz w kwocie 8.299 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (**punkt 2 wyroku**).

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 102 k.p.c. odstępując od obciążenia pozwanych kosztami procesu z uwagi na obecną sytuację majątkową i materialną pozwanych (**punkt 3 wyroku**).

SSO Andrzej Nawrocki